

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Kato“, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vln. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettirvrtice za enkrat 15 vln., za dvakrat 25 vln., za trikrat 35 vln. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine prosta.

Pred novim letom.

Leto, polno dela in bojev, se umika. Nismo hodili poti strahopetcev in zaspancev. Kjer je bilo treba dela, smo krepko pomagali, kjer je bilo treba boja, smo pogumno udarili. Svojega lica nismo licemersko kremžili, ampak kdor nam je pogledal v obraz in v oči, zaznal je, kdo smo in kaj hočemo. Odkriti nasprotniki so besneli proti nam, politični licemerci so se hudovali nad nami, vendar mi smo šli svojo pot brezobzirno naprej.

Tako bo ostalo tudi v bodoče! Kdor je sovražnik verskega in gospodarskega liberalizma, kdor spozna pogubnost socialdemokratskih nauk, komur se noče nemčurske neznačajnosti, komur se studii neodkritost in dvoreznost političnih licemercev, naj gre z nami! Naša pot bo oblegana od sovražnikov, bojov nam ne bo manjkalo, a tudi uspehov in zmag ne! Kdor je pošten in pogumen, naj gre tudi v novem letu z nami!

Nismo najeto glasilo kake politične stranke, ampak prosti in neodvisni smo na vse strani. Naša naloga pa je, da prostovoljno služimo koristim slovenskega kmečkega ljudstva na Slovenskem Stajerju, naj si bodo kmetje, viničarji, hlapeci ali drugi poljedelski delavci. In ker vidimo in spoznamo v sedanjih Kmečki zvezi ono stranko, ki pošteno misli z našim ljudstvom, koje program se popolnoma krije z našimi načeli, za to podpiramo to stranko in jo bomo tudi v bodoče. Kjer vidimo odkritosrčne prijatelje našega ljudstva, tam bomo vedno sodelovali, kjer slutimo in vidimo sovražnike, tam nas boste našli kot neustrasne bojevnike. Noben pristaš Kmečke zveze naj torej v novem letu ne manjka med našimi naročniki. Našel bo v nas zveste, pogumne zaveznike ter odkritosrčne prijatelje.

Pred novimi deželnozborskimi volivami stojimo. Vršile se bodo začetkom drugega četrtletja v prihodnjem letu. Denimo, da tudi z enim nasprotnikom sklene Kmečka zveza primirje, vendar še bo treba boja proti trem sovražnim vrstam. V volilnih bojih je najboljša in najostrejša orožje zelo razširjen list. Če hočete torej zmago Kmečke stranke na celi črti, skrbeti morate tudi za veliko razširjenost „Slovenskega Gospodarja“, ki verno služi kmečki stvari. Z njim v roki boste zmagovali. Na delo torej, da ga sedaj ob novem letu razširite med sosedi in znanci.

V mnogočem bo „Slovenski Gospodar“ lahko drugo leto postal obširnejši in pozornejši. Mnogo de-

la, posebno pa odbijanje napadov, bo lahko prevzela z novim letom „Straža.“ Vsak napad se mora hitro odbiti, in to bo „Straža“ lahko izvrševala, ker bo izhajala trikrat na teden. S tem bo dobil „Slovenski Gospodar“ prostora za stvarno tvarino in še bo lažje služil svojemu namenu kot dosedaj. Samoposebi pa se razume, da bo „Slovenski Gospodar“ tudi glede odbijanja napadov na svojem mestu, kadar in kjer bo le treba. Listova zgodovina je porok, da tudi v prihodnje ne bomo zbežali in se uklonili pred nikomur.

Toda četudi je kak list izborni pisan in četudi zastopa dobro stvar, vendar razširiti ga morejo samo njegovi prijatelji z neumorno agitacijo. Sedaj ob novem letu je čas za agitacijo. Pripeljite v naš tabor nove naročnike. Kesali se ne bodo!

Program listu ostane kakor doslej. Nastopali bomo brez strahu, pisali živahno. Za raznovrstnost v listu pa bodo zopet skrbeli naši vrli mnogobrojni dopisniki. Njim smo največ zahvale dolžni za krasen napredek našega lista. To zahvalo jim javno izročamo ter jih prosimo nadaljnega sodelovanja, stvari v korist, njim samim v notranje veselje in zadoščenje.

Sedaj smo najbolj razširjen slovenski list na Slovenskem Stajerju. Upamo, da se število naših naročnikov pomnoži. Svoj up stavimo na marljivo agitacijo svojih prijateljev.

„Slovenski Gospodar“ stane na leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Denar se naj pošilja na naslov: Upravništvo „Slov. Gospodar“, Maribor. Stari naročniki naj zapišejo opombo, da so stari, novi, da so novi naročniki.

Zelo se je priljubila ljudstvu priloga „Gospodarske Novice.“ Tudi prihodnje leto bodo jo dobivali „Gospodarjevi“ naročniki kakor dosedaj vsakih štirinajst dni brezplačno. Vsebinska „Novicam“ pa še bo zanimivejša in tehtnejša, ker smo si pridobili novih strokovnjaško naobrazenih sodelovalcev. Tudi tukaj nam velja načelo: Ne nazaj, ampak povsod naprej!

Na svidenje! Srečno novo leto!

Politični ogled.

— O položaju. Kakor je to običajno, se bavijo vsi večji listi v posebnih božičnih člankih o notranjem in zunanem stanju naše avstrijske politike. V državnem zboru so se zboljšale razmere, ki omogo-

čujejo ustvaritev ministrstva, ki bi naj bilo sestavljeno iz zaupnikov državnozborskih strank. Listi tudi omenjajo, da pri sestavi novega ministrstva pridejo Slovenci, oziroma Hrvati, resno v poštev. Edina zapreka do sestave parlamentarnega ministrstva še je češko-nemški spor. Toda ker leži češkim kakor nemškim strankam mnogo na tem, da ne razbijejo sedanjega parlamenta in ga ne dovedejo do razpusta, za to je upati, da bo tudi med njimi prišlo vsaj do začasnega premirja. Glede naše zunanje politike je položaj zelo nejasen. Nezanosljivost Nemčije, s katero smo zvezani, je ojunačila druge države in državnice, da se nam zaradi priklopljenja Bosne in Hercegovine kažejo neprijazne, da celo sovražne. Negotovost zaradi bodočnosti se je v zadnjem času povečala in pripravljeno moramo biti na vse mogočnosti.

— Za hmeljarstvo. Zastopniki nemških hmeljarjev so vložili v državni zbornici dne 19. t. m. predlog, naj se sestavi posebna komisija, ki bo preiskovala nazadovanje hmeljarstva. Zastopnik slovenskih hmeljarjev gospod Roblek bo moral hoditi v šolo pri svojih nemško-čeških hmeljarjih. Nemško-češka hmeljarska društva se mnogo bavijo z vprašanjem, na kako podlago se naj postavi prodaja hmelja, ker je dosedanja pridelovalcem skrajno škodljiva in le na korist mešetarjem in kupovalcem.

— Nezvesta Nemčija. S krepko roko je naš zunanji minister Aehrental priklopil Bosno in Hercegovino k naši državi. V vseh državah naokoli je zavrelo nad to pogumnostjo, Srbija, Crnagora in Turčija so začele celo sablje brusiti, toda Avstrija je stala trdno in ni se ji trebalo bati brušenja sabelj. Toda to je trpelo le tako dolgo, dokler je svet mislil, da je Nemčija naša zvesta zaveznica v miru in boju. Toda prišlo je drugače. V Nemčiji so se zglasili možje, ki so vlado svarili, da se proti Srbiji preveč zavzema za Avstrijo. Spor med Srbijo in Avstrijo le hasni Nemcem, kajti sedaj izvozi Nemčija štirikrat več nego poprej. Takoj so sovražniki Avstrije to uporabili. Angleži so hujskali z besedo in denarjem proti Avstriji, ruski minister Isvolski je Aehrentalu očital neodkritosrčnost, Francija je odklonila med nami in Turčijo posredovanje, italijanski minister Giolitti je objel poslanca Fortisa, ko je v javnem govoru imenoval Avstrijo prvo sovražnico Italije. A Nemčija je šla v svoji nezvestobi še dalje. Državni kancelar Bilow je sicer javno izjavil, da ostane Nemčija zaveznica Avstrije. A takoj za njim je vstal drž. tajnik Schoen, ki je tajil, da bi Nemčija ponudila pomoč z orožjem. Isto-

PODLISTEK.

Kratka zgodovina 47. pešpolka.

Fr. Urlep.

(Konec.)

V veliki nevarnosti in od vseh strani že od sovražnika obkoljena bila je zastava 1. bataljona. S požrtvovalnostjo matere, ko vidi svoje drago dete v plamtečih valovih, spustil se je korporal Miha Wukan iz radgonskega okraja z nekaj pešci z bajoneti na gručo zastavo obdajajočih Prusov, jih hrabro zavrnili in otel zastavo.

Posebno neustrašljivost in hladnokrvnost pokazal je na bojišču Friderik Schwaighofer. Bil je eden izmed najboljših strelcev. Na povelje, da se je treba pričeti umikati, ta nenadoma pogreša stotnika Dulerja, poveljnika dotične stotnije. Črez 500 korakov šel je nazaj in ga našel na bojišču nevarno ranjenega. Kljub temu, da je bil stotnik precej debel, ga je hladnokrvni desetnik vendar spravil do bližnje sanitetne postaje, da bi ga obvezali. Mislil je, da je tu s svojim ranjencem že v zavetju, kar se naenkrat spet sliši streljanje Prusov. Bilo je treba takoj na nož in spremljal je nevarno ranjenega stotnika celo noč; proti jutru sta dospela v Barduvic, kjer je spravil hrabri desetnik ranjenca v bolnišnico in dobil po 36 urah spet nekaj toplega za želodec.

Kot vstrajnega vojščaka nam priča zgodovina tudi tamborja Faleža iz Ješene, mariborskega okraja, ki je kljub rani na roki še vstrajno dalje bobnal in vsodbujal moštvo, dokler se ni od premočnega krvavenja omamljen zgrudil na bojišču.

Vsi ti in še mnogo drugih bilo je odlikovanih in javno pohvaljenih.

Po 12letni mirni dobi bila je 5. julija leta 1878 mobilizirana rezerva 47. polka, obstoječa iz 4. in 5. bataljona, in bila tekom osmih dni popolnoma pripravljena za vojsko. Par dni pozneje odpeljala sta se omenjena bataljona po železnici do Oseka, kjer je bil 13. zbor. Dodeljena bila sta tretji gorski brigadi, oziroma šesti peški diviziji, koji je zapovedoval podmaršal plem. Tegethoff.

Dne 30. julija prekorali so avstrijske čete po vojnem mostu pri Brodu Savo.

V okraju Dobjoj je prejel polkovnik plem. Kinart, kot poveljnik 47. rezervnega polka, povelje, razpostavi oba bataljona v podporo desnega krila glavne kolone.

Dne 5. avgusta dospeli so v okraj Koglevice in nato v Maglaj, kjer so slišali prve strele sovražnih topničarjev, ki pa so jih pozdravili z velikim navdušenjem. Proti tretji uri popoldne počile so že prve puške sovražnih kozakov na desno okrilje razpostavljenih avstrijskih čet, kjer sta bila dodeljena tudi 4. in 5. bataljon 47. rezervnega polka. Kritična bila je lega in druge okolščine na bojišču, vendar pa so se po prav malo časa trajajoči bitki pričeli umikati kozaki.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti „naprej!“ in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Fem. plem. Filipovič je polkovnika Kinarta in 47. rezervni polk z ozirom na bitko pri Maglaju pohvalil tako-le: „Čast mi je, izraziti rezervnemu 47. polku svoje popolno priznanje za tako vzorno vedenje na bojišču in še prav posebno naglašati izbornost streljanje in strogo disciplino 4. bataljona.“

Od moštva bil je odlikovan od 47. rezervnega polka računski podčastnik Matija Kocbek iz Radgone, korporal Andrej Fras iz Cmureka in še trije drugi podčastniki s srebrnimi kolajnamii I. reda, 13 pa s srebrno kolajno II. reda.

Dne 6. avgusta povrnila se je rezerva 47. polka proti Caglevicam in dospela 7. avgusta po zelo napornih pohodih v okraj Zepče.

Dne 6. avgusta proti 12. uri zapazijo prvo sovražno peško kolono, ki so jo pozdravili na povelje polkovnika Kinarta z živahnim streljanjem dveh stotnij in enega topničarskega oddelka in se bojevali prav vstrajno do 5. ure zvečer, na kar je došla pomoč, in so se potem z novimi močmi skupno bojevali naprej do 7. ure zvečer.

Sovražnik bil je tu primoran se umakniti, in sicer 7—8000 mož in 4 topničarski oddelki. Naše čete ugrabile so dosti streliva, orožja, živeža in še 400 ujetnikov. Pa tudi 47. polk ni ostal brez žrtev, bataljonski adjutant nadporočnik Kubin in trije možje so izdahnili na bojišču, 33 bilo pa je ranjenih, od katerih so še trije kmalu nato vsled ran umrli.

Fem. Filipič je pohvalil vse čete, ki so se udeležile te bitke, in še posebej naglašal hrabrost in pa vstrajnost 47. polka.

Presviti cesar pa je blagovolil proglasiti v kornem povelju za nepopisljivo vstrajnost, hrabrost in hladnokrvnost, s katero se je odlikoval 47. polk na bojišču, svoje najvišje pohvalno priznanje.

časno je svetoval Bülow diplomatskim potom Avstriji, naj se pobota s Turčijo, in je ta pritisk na nas javil tudi Turčiji. Izredna nesramnost našega zaveznika. Avstrija pa mora sedaj na celi črti razaj. Pogajati se mora na vse strani, dati si dopasti marsikatero poniževanje, to vse pa radi tega, ker je Nemeo naš državi nezvest in škodljiv zaveznik.

— Na Turškem so razmere vedno bolj zamotane. Imenoma je sultan vladar, a vso moč ima v rokah takozvani mladoturški odbor. Sultan se mu ne upa upirati, v deželi se odboru pokoravajo, zunanje države se odboru klanjajo in se potegujejo za njegovo naklonjenost. Znano je, da sultan ni bil nič hud, ko je naš cesar Bosno in Hercegovino razglasil svojim deželam. Saj so pravzaprav te dežele že itak skozi 30 let spadale pod avstrijsko oblast. A vstal je mladoturški odbor ter začel po Turškem vsled bosanske zadeve ljudstvo hujskati proti Avstriji. Upejal je celo bojkot proti uvažanju avstrijskega blaga. Vsakdo se je vsled tega izpraševal: Iz kakih ljudi obstoji ta mladoturški odbor. Zaznalo se je, da so mladoturški odborniki vsi prostomislci ali celo odkriti prostozidarji, ki imajo edino željo, porušiti polagoma vse altarje in prestole. V političnem in denarnem oziru pa so mladoturški odborniki popolnoma odvisni od Angležev in Ruske. Te dve državi jih plačujeta, njima Mladoturki zvesto služijo. Ni čuda, da se s sultanom ne razumejo in da pri zadnjih volitvah, ki so se vršile pod mladoturškim uplivom, v evropski Turčiji krščanski kandidati niso mogli vspehi. Mladoturki so prodali svojo domovino tujcem, ki jih plačujejo.

Mala politična naznanila.

Dne 23. dec.: Ministrski predsednik Bienert je bil včeraj zopet od cesarja sprejet v avdienci in sicer zaradi vojaških koncesij (popustitev) Ogrski. — Za naučnega ministra na Turškem je imenovan Ahmed Riza. — Nemški listi poročajo, da je Avstrija pripravljena plačati Turčiji kot odškodnino za Bosno in Hercegovino zahtevane 4 mil. funtov. — Petrograška brzjavna agentura poroča, da se je zastopnikom Rusije pri velevlastih, ki so podpisale trgovinsko pogodbo, naročilo, da naj predložijo danes tem velevlastim okrožnico, ki govori o naziranju ruske vlade v vprašanju balkanske konference (zborovanja). — Narodno-demokratski člani ruske dume so sklenili odložiti svoje mandate, ker so sprevideli, da ne morejo nobenih koncesij dobiti v prilog Poljakom.

Dne 24. dec.: Zdravje ogrskega trgovinskega ministra Košuta se je tako poslabšalo, da pred dvema tednoma ne bo zapustil postelje. — Delavski svet se je izjavil za vpeljavo monopola vžgalice. Ob enem je sklenil naprositi vlado, naj se socialna zavarovalna postava še enkrat predloži delavskemu svetu. — Vojno ministrstvo je z ozirom na socialno-demokratsko agitacijo omejilo vstop civilistom v vojašnice. — Indija se pripravlja na revolucijo proti Angležem. Vstaši delajo z bombami. — Pogajanja med Turčijo in Avstro-Ogrsko so se pričela v ponedeljek.

Dne 25. dec.: Ruski zunanji minister Izvolski bo te dni govoril o balkanskem vprašanju v dumi. Izvolsky izjavlja, da bodo velevlasti aneksijo priznale. — Ogrski ministrski predsednik Wekerle je rekel, da bo koalicijsko ministrstvo v Avstriji sestavljeno do 15. jan. — V Belgradu se govori, da pride tja 40.000 ruskih prostovoljcev, med njimi 2.000 mladencev iz najboljših krogov, več generalov, 300 častnikov, 200 vseučiliščnikov. — V ruski državni banki so odkrili velika poneverjenja, ki znašajo nad 120 milijonov rubljev. — Socialno-demokratske strokovne

organizacije v Nemčiji so izgubile okoli 80.000 članov. — Angleži in Rusi so zopet zahtevali, naj perzijski šah uvede ustavo.

Dne 26. dec.: Kakor se poroča od merodajne strani, se bodo koj po novem letu zopet pričela pogajanja za trgovinsko pogodbo med Avstro-Ogrsko in Rumunijo. — Kranjski deželni zbor bo sklican najbrž 7. jan. — Na Portugalskem so dobili novo ministrstvo. Predsednik je Campos Henriquez.

Dne 27. dec.: Češki „Narodni Listi“ poročajo, da namerava vlada predložiti jezikovni zakon in o razdelitvi okrožij na Češkem. — Staročeški izvrševalni odbor objavlja oklice na češko ljudstvo, naj pristopi novi staročeški politični organizaciji. — Starorusinski listi poročajo, da je vlada načeloma obljubila ustanovitev rusinskega vseučilišča, da bi tako prišla v okom narodnim prepričanim na vseučilišču v Lvovu. — Nek dunajski časnik poroča iz Carigrada, da je vest, da bi Avstrija ponudila Turčiji za aneksijo Bosne in Hercegovine kako denarno odškodnino, neresnična.

Dne 28. dec.: Na Dunaju je obolel bivši češki minister-krajan dr. Pacak. — Srbska vlada je pristala na predlog Avstro-Ogrske, da se trgovinska pogodba s Srbijo začasno podaljša za tri mesece, to je do konca marca. — Ob Drini sta bila dva avstrijska orožnika, kakor poročajo listi, od dveh srbskih kmetov napadena. Streljala sta nazaj in oba napadalec ustrelila. — Na Dunaju se namerava ustanoviti trajno češko gledališče. Naučno ministrstvo se je že pogajalo s profesorji, ki jih namerava nastaviti na laškem vseučilišču, ki bo v Tridentu. V ta namen kupi vlada tam nek boljši hotel.

Dne 29. dec.: Trajno uradniško ministrstvo dobi najbrže zbornica, ko se zopet snide, ako bodo ostali brezuspešni vsi Bienertovi poizkusi, da sestavi ustavno vlado. — Ruski general Lipovac, ki se je mudil v Belgradu, je ob svojem povratku izjavil, da napove Srbija Avstro-Ogrski najkasneje čez dva meseca vojsko. — Hrvaška vlada zahteva od ogrskega državnega zbora, da se ji izroči več poslancev srbske samostalne stranke, ki so baje zapleteni v velebrsko zaroto. — Na perzijskega šaha je bil izvršen atentat. Napadalec je bil preoblečen v duhovnika, da je lažje prišel do šaha. Pravijo, da je šaha ranila kroglica v hrbet.

Razne novice.

Kolekujte vsa pisma s kolkom: Obmejnim bratom — V pomoč.

* **Duhovske vesti.** Za kanonika lavantinske škofije je imenovan č. g. Jakob Kavčič, profesor na gimnaziji v Mariboru. Iskreno čestitamo! — Predstavljena sta č. g. kaplana: Franc Božiček iz Pilštanja v Pišce in Franc Planine iz Pišec v Mozirje.

* **Izobraževalnim društvom,** ki še niste pri S. K. S. Z. v Mariboru, sklenite to takoj ter javite gori omenjeni Zvezi svoj pristop. Vsa poštna društva pod katoliško-narodno zastavo Slovenske krščansko-socialne zveze!

* **Slovinci,** kolekujte novoletna voščilna pisma in dopisnice z obmejnimi kolekom!

* **Plačilne listke** za gostilničarje v korist obmejnega zaklada je založila Slovenska krščansko-socialna zveza v Mariboru. Somišljenike prosimo, da zahtevajo povsod te plačilne listke. Le tedaj, če bo

obmejni sklad dobro založen, bo mogoče, obmejno delo raztegniti čez celo mejo.

* **Izobraževalnim društvom.** Ob novem letu vabimo izobraževalna društva, da izpolnijo svoje članke dolžnosti nasproti Slovenski krščansko-socialni zvezi v Mariboru. Vsako društvo se je že prepričalo, kako potrebna je osrednja zveza, in večina društev je tudi dobila to bogato poplačano, kar je morala doprinesti osrednjemu društvu. Nadalje izvršuje Zveza naloge, ki stanejo veliko gmotnih žrtev. Opozorjamo samo na okolnost, da je Zveza v tem mesecu privedla pet socialnih tečajev, ki so vsi spojeni z velikimi stroški. Za to pa bi naj tudi posamezniki kakor društva sama podpirali Zvezo pridno in požrtvovalno. Načrtov, misli, veselja do dela imamo dovolj, le gmotno se godi Zvezi večkrat trda. Društva in rodoljubi, posezite tukaj s svojo roko v pomoč!

* **Mladinskim organizacijam** priporočamo ob novem letu, da agitirajo za naročnike krščansko-narodnih listov. Stajerski mladeniči se naj zbirajo okoli „Našega Doma.“ Organizacije same pa naj imajo naročeno tudi „Mladost“, potem glasilo katoliške slovenske akademične mladine „Zora“ in glasilo katoliško-narodne srednješolske mladine „Mentor.“ Vsi trije listi izhajajo v Ljubljani in bodo posebno za predavanja nudili mnogo hvaležne tvarine!

* **„Straža“** se bo imenoval list, kojega prva številka je bila zadnjemu „Gospodarju“ priložena. Izhajala bo trikrat na teden ter stala za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za mesec 1 K. Gmotna podlaga je utrjena in uredništvo dovolj številno, da bo zmagovalo ogromno časnikarsko delo. Pozivljamo društva in somišljenike, da naročajo list in agitirajo zanj. Listi z mnogoštevilnimi naročniki so najboljše orožje v političnem, narodnem in gospodarskem delu. Liberalci delajo z vsemi sredstvi, da utrdijo in povišajo svojo gospodarsko moč. Sramota bi bila, ako bi mi za njimi zaostajali. List je na vse strani neodvisen, smer mu dajal konsorcij, kojemu se lahko pridruži vsak somišljenik.

* **Za Društveni dom** v St. Ilju je daroval č. g. Skamlec 10 K. Ziveli posnemovalci.

* **Viničarji,** hlapeci in poljedelski delavci so se lahko že v tem letu prepričali, da se je naš list edini spominjal njihovega stanu in se zanj potegoval. Niti liberalni, niti nemčurski, niti socialdemokratski listi tega niso storili. Se bolj kot dosedaj se bo naš list odslej oziral na vaše potrebe in želje. Mi želimo srečo vsem panogam kmečkega prebivalstva, torej tudi vašemu stanu. Viničarji, hlapeci in poljedelski delavci pa nas naj tudi podpirajo s tem, da si naročajo naš list in pridno vanj dopisujejo.

* **Napredek** katoliškega časopisja na Kranjskem je vedno večji. Z novim letom bo prinašal „Domoljub“ vsak mesec prilogo „Naš kmečki dom“, ki bo posvečen gospodarjem, gospodinjam in dekletom. V „Društveniku“ pa se bo bavil „Domoljub“ z društvenim delovanjem.

* **Deželnozborske volitve** stoje pred durmi. Vsaka stranka potrebuje močno časopisje za volilni boj. Kdor želi zmago kmečki zvezi, naj agitira za „Slovenski Gospodar“, da dobi mnogo novih naročnikov in mu vsi stari ostanejo. Kjer je navdušenje, tam so tudi uspehi, kjer je spanje, tam je smrt. Navdušeno torej na agitacijo za kmečki list.

* **Katoliška mladina.** Tudi na Poljskem se je med vseučiliščniki vzbudila katoliška zavest. Ustanovili so si krščansko-misleči akademiki društvo Polonia, ki šteje že 25 članov. Radost nas navdaja, ko vidimo pri vseh narodih, kako se ravno mladina združuje pod krščanskim praporom.

* **Orožniki.** S 1. aprilom 1909 se bodo upeljale pri orožniškem moštvu marsikatero izboljšave. Imenovanih bo izven terce 25 žandarjev postajevodjem in

Za posebno hrabre čine v bitki pri Zepčah so bili odlikovani računski podčastnik J. Lehman iz Lipnice, desetnik Franc Ceh iz ptujskega okraja, enoletni prostovoljec razvodnik Jak. Kramberger iz Ptujja in še šest drugih podčastnikov s srebrnimi kolajnamii II. reda.

Dne 10. avgusta moral je polk dalje in dospel dne 15. avgusta radi goratih pokrajin po jako napornih pohodih v Bjelalovec, kjer je razpostavil straže. V neposredni bližini Bjelaloveca bil je drugi dan sovražnik od vseh strani z velikimi izgubami premagan.

47. polk bil je kot rezerva; dospel je že po noči do Kozeljaka, kjer je med potom trčil večkrat v sovražne oddelke in sta bila od sovražnih patrolj ujeta tudi dva moža.

Dne 17. avgusta dospel je 47. polk z velikim naporom v Slažuj, kjer je počival in drugi dan dne 18. avgusta proslavljal rojstni dan presvitlega cesarja Franca Jožefa I.

To je bil dan radovanja, vojaške godbe igrale so cesarsko himno in razne koračnice.

Dne 19. avg. bližale so se avstrijske čete mestu Sarajevo, kjer je po zelo napornih borbah in napadih bila bitka zmagoslavno končana. Ob 2. uri popoldne slišali so se še zadnji strelji, na kar pa je zavihrala državna zastava, okrašena z avstrijskim cesarskim orlom, katero je avstrijsko vojaštvo pozdravilo z nepopisnim navdušenjem.

Ravno 20 dni je preteklo od časa, ko so prestopile avstrijske čete mejo pa do pridobitve glavnega mesta Sarajevo.

Presvitli cesar poslal je na to fcm. Filipoviču sledečo brzjavko: „Zahvaljujem se vam za naklonjeno darilo k rojstnemu dnevu in izrekam vam kakor tudi hrabrim četam za zopetne izdatne učinke, za toliko požrtvovalnost in hrabrost na bojišču moje najsrčnejše priznanje.“

Od moštva so se pri polastitvi mesta Sarajevo posebno odlikovali desetnik Janez Zelenko iz Krčevine pri Ptujju, ki je bil odlikovan s srebrno kolajno I. razr., oddelkovodja Filip Walter iz St. Pavla, Jože Koller iz Lipnice in prostak Viktor Lakič iz Radgone, ki so bili odlikovani s srebrno kolajno II. razreda.

Ko je bil po bitki dosedanji poveljnik rezervnega 47. polka polkovnik Kinart imenovan poveljnikom linijskega 47. polka, se je poslovil od rezervnega moštva tega polka s sledečo izjavo:

„Podčastniki in moštvo 47. polka! Ob usodepolnih in burnih dneh stal sem vam kot poveljnik na čelu, a sedaj, ko se poslavljam od vas, vam bodi za vašo hrabrost in moštvo neustrašenost, za vašo vstrajno in vzorno vedenje, kar ste vsi v polni meri pokazali v tolikih usodepolnih in burnih trenotkih, — moje pohvalno in odkrito priznanje.“

Zahvaljujem se vam za vašo hrabro vedenje na bojišču, s katerim ste hrabri sinovi Stajerske priborili vrlemu 47. polku nove slave. Moje iskrene želje so, da pri rezerv. 47. polku ta hrabrost ne premine tudi nikdar v poznejših časih, in da bi mu bila kot do sedaj tudi v prihodnje sreča tako mila. Vsakemu posebej pa še želim, da se srečen povrne k dragim domačincem.“

Rezervni polk ostal je nato še dva meseca v Bosni in se podal na povelje presvitlega cesarja dne 28. oktobra 1878 nazaj v Maribor.

Dospelši do Kazeljaka, naznanil je tačasni generalni adjutant presvitlega cesarja podmaršal Beck novemu poveljniku rezervnega 47. polka, podpolkovniku plem. Detela, v imenu presvitlega cesarja najvišje priznanje.

Od Ogrskega Broda do Siseka pripeljali so se s parnikom in od tam po železnici nazaj v Maribor, kamor so dospeli 12. nov. Vožnja po lepi Stajerski bila je zelo veličastna. Na vseh postajah je ljudstvo z burnim navdušenjem pozdravljalo hrabre domače sinove, v Mariboru pa je bil še posebno slovesen vsprejem.

Nadporočniku Kubinu, ki je padel na bojišču v Zepčah, je postavil 47. častniški kor na tamošnjem pokopališču dne 20. julija 1879 primeren spomenik. V Gradcu postavil se je leta 1878 spomenik padlim v tej bitki. Tudi v Mariboru na Kalvariji se nahaja spomenik, ki se je postavil na podlagi ustanove nekega polkovnika kot člana 47. polka, z nemškim napisom: „V spomin padlim vojščakom 47. polka v bitkah leta 1848, 1849, 1866 in 1878.“

V času svojega obstanka, to je od leta 1682 pa do danes, je stal 47. polk 259krat na bojišču in je padlo v teh bojih skupaj 116 častnikov, 4395 mož in bilo ranjenih 217 častnikov in 8329 mož.